

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 21 kwietnia 2015 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi uchylił wyrok zaoczny z dnia 11 grudnia 2014 roku w zakresie punktów: 1, 3 i 4 i oddalił powództwo H. K. przeciwko U. C. o wynagrodzenie za pracę za miesiąc lipiec 2011 oraz zasądził od H. K. na rzecz U. C. kwotę 450 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu.

Powyższe orzeczenie Sąd Rejonowy oparł na następujących ustaleniach faktycznych:

W lipcu 2011 roku H. K. był pracownikiem U. C..

W okresie zatrudnienia powoda przyjęte było, że wypłaty wynagrodzeń odbywały się w formie gotówkowej – pozwana pod koniec miesiąca, zwykle 28 dnia miesiąca, w obecności wszystkich pracowników wypłacała pieniądze każdemu z zatrudnionych.

Nigdy nie dochodziło do opóźnień w wypłacie wynagrodzenia za pracę.

W dniu 14 lipca 2011 roku powód poprosił pozwaną o wcześniejszą wypłatę wynagrodzenia za pracę w miesiącu lipcu 2011 roku z uwagi na urlop wypoczynkowy, który rozpoczął od następnego dnia.

Pozwana w obecności pracowników M. G. i M. S. (1) wypłaciła powodowi należną mu kwotę tytułem wynagrodzenia za pracę w miesiącu lipcu 2011 roku w kwocie łącznej kwocie 2.999,30 złotych.

Powód przeliczył przy pozwanej pieniądze, nie zgłaszał żadnych zastrzeżeń. Nigdzie tego nie kwitował, ponieważ listy płac są podpisywane przez pracowników po 15 dniu miesiąca następującego po wypłacie, gdy przygotowuje je biuro rachunkowe współpracujące z pozwaną.

W okresie od 15 do 29 lipca 2011 roku powód korzystał z urlopu wypoczynkowego. W dniach 1-3 sierpnia 2011 roku pracował poza siedzibą firmy pozwanej.

W dniu 4 sierpnia 2011 roku pozwana rozwiązała z nim umowę o pracę bez wypowiedzenia z winy pracownika.

Powód odmówił podpisania listy płac za miesiąc lipiec 2011 roku, która była przygotowana przez biuro rachunkowe i dotarła do pozwanej po 15 sierpnia 2011 roku.

Świadkowie wypłaty na rzecz powoda wynagrodzenia – M. G. i M. S. (1) poczynili w związku z tym na liście płac za miesiąc lipiec 2011 roku adnotację stwierdzającą, że wynagrodzenie za ten miesiąc zostało powodowi wypłacone.

Sąd Rejonowy zważył, że powództwo nie jest zasadne i dlatego zostało oddalone.

Zgodnie bowiem z brzmieniem art.80 k.p. za pracę wykonaną przysługuje wynagrodzenie.

Wedle zaś brzmienia art.172 k.p. za czas urlopu pracownikowi przysługuje wynagrodzenie, jakie by on otrzymał gdyby w tym czasie pracował.

Ustalenia Sądu dokonane w przedmiotowej sprawie wykazały, że należne powodowi za miesiąc lipiec 2011 roku wynagrodzenie za pracę i wynagrodzenie urlopowe zostało mu w dniu 14 lipca 2011 roku, na prośbę powoda, wypłacone.

Powyższego ustalenia Sąd dokonał na podstawie korespondujących ze sobą zeznań świadków, spójnych z dokumentem – listą płac za miesiąc lipiec 2011 roku i przesłuchaniem pozwanej. Z dowodów tych jednoznacznie

bowiem wynika, że na prośbę powoda, skierowaną do pozwanej przed urlopem, należna za sporny miesiąc należność w kwocie 2.999,30 złotych została mu faktycznie wypłacona.

Sąd Rejonowy podkreślił, że powód nie zakwestionował zaś w żaden sposób twierdzeń podniesionych przez pozwaną w sprzeciwie, który został mu doręczony w dniu 24 lutego 2015 roku (k 151), mimo, że został w dniu 16 października 2014 roku pouczony o obowiązkach wynikających z przepisów art. 162, 207, 217, 229 i 230 k.p.c. W szczególności nie przedstawił żadnych dowodów przeciwnych złożonemu dokumentowi - kserokopii listy płac z adnotacją świadków. Nie stawiał się także na rozprawę w dniu 21 kwietnia 2015 roku, a został na nią wezwany do osobistego stawiennictwa pod rygorem pominięcia dowodu z przesłuchania.

Sąd Rejonowy wskazał, że powód nie stawiał się także na wcześniej wyznaczoną rozprawę w dniu 10 marca 2015 roku i mimo zobowiązania go do usprawiedliwienia nieobecności na tej rozprawie z powodu choroby (jak twierdził w rozmowie telefonicznej z pracownikiem sekretariatu wnosząc o odroczenie rozprawy w tamtym dniu), nie udokumentował tego faktu zaświadczeniem pochodzącym od lekarza sądowego, do złożenia którego został zobowiązany. Okoliczność ta stała się podstawą nieuwzględnienia telefonicznego (do tej pory zresztą nieudokumentowanego) wniosku powoda o odroczenie kolejnej rozprawy wyznaczonej na dzień 21 kwietnia 2015 roku.

Nie bez znaczenia, zdaniem Sądu Rejonowego, dla przyjęcia wiarygodności zeznań świadków i pozwanej jest także fakt wystąpienia przez powoda o sporne wynagrodzenie po przeszło 3 latach od chwili nabycia przez niego prawa do tego świadczenia. Okoliczność ta w zestawieniu z ustalonym przez Sąd faktem niezalegania nigdy przez pozwaną z wypłatą wynagrodzeń, daje dodatkową podstawę do przyjęcia wersji przedstawionej i udowodnionej przez pozwaną wyżej wskazanymi dowodami.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art.98§ 1 i 3 k.p.c. w zw. z § 12 ust.1 pkt 2 w zw. z § 6 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 491).

Apelację od powyższego wyroku wniósł powód, zaskarżając go w całości. Wyrokowi zarzucił:

- 1) pozbawienie prawa do obrony praw poprzez przesłuchanie świadków i pozwanej, pominięcie przesłuchania powoda w charakterze strony pod jego nieobecność na ostatniej rozprawie, na której zapadł zaskarżony wyrok, a którą to obecność usprawiedliwił telefonicznie z uwagi na nagłość przyczyny, spowodowanej nagłym zachorowaniem syna i koniecznością pilnej wizyty u lekarza, bez odroczenia choćby terminu publikacji orzeczenia umożliwiającej złożenie przed wyrokiem pisemnego usprawiedliwienia nieobecności,
- 2) bezpodstawne obciążenie wbrew zasadom ciężaru dowodowego oraz obowiązkom pracodawcy konsekwencjami nienależytego prowadzenia przez pozwaną dokumentacji płacowej poprzez przyjęcie, iż wypłaciła mu wynagrodzenia dochodzone w sprawie pomimo braku pokwitowań odbioru wynagrodzeń, a także pomimo niesporządzenia list płac w terminie do dnia rzekomej wypłaty wynagrodzenia,
- 3) poczynienie ustaleń stanu faktycznego w sposób sprzeczny ze zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym, poprzez przyjęcie, że odmówił podpisania list płac za lipiec 2011 r pomimo, że nigdy takowa lista nie została mu przedstawiona i pomimo, że pozwana nigdy nie wzywała go do potwierdzenia otrzymania wynagrodzenia za lipiec 2011 r a także poprzez przyjęcie, że odebrał bez pokwitowania wynagrodzenia za lipiec w dniu 14 lipca 2011 r,
- 4) Poczynanie ustaleń faktycznych w oparciu o sprzeczne zeznania świadków i pozwanej, w szczególności co do tego, czy w ich obecności przeliczył pieniądze, które jakoby przy nich otrzymał od pozwanej w dniu 14 lipca 2011 r, a także co do tego, czy odmówił podpisania listy płac.

Wniósł o przeprowadzenie dowodu z zaświadczenia lekarza medycyny w celu udowodnienia, iż w dniu 21 kwietnia 2015 r nie był w stanie stawić się na rozprawie z uwagi na konieczność wizyty z małoletnim synem z powodu jego nagłego zachorowania.

Mając powyższe na uwadze, wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez utrzymanie w całości wyroku zaocznego z dnia 11 grudnia 2014 r, zasądającego kwotę 3050 zł netto z ustawowymi odsetkami od 10 sierpnia 2011 r i umarzającego postępowanie co do pozwanych M. G. i P. P. oraz o rozpoznanie wniosku o odroczenie rozprawy, gdyż miało ono niekorzystny wpływ na zaskarżony wyrok, co skutkowało pozbawieniem praw powoda na ostatnim terminie rozprawy.

W toku rozprawy apelacyjnej pełnomocnik powoda wniósł o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

W toku rozprawy apelacyjnej pełnomocnik pozwanej wniósł o oddalenie apelacji i zasądzenie kosztów zastępstwa adwokackiego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zaskarżony wyrok jest prawidłowy i znajduje oparcie zarówno w zgromadzonym materiale dowodowym jak i obowiązujących przepisach prawa.

Sąd Rejonowy w sposób prawidłowy przeprowadził postępowanie dowodowe, dokonał analizy zebranych dowodów, nie naruszając zasady ich swobodnej oceny i w oparciu o przyjęty stan faktyczny sprawy, prawidłowo zastosował konkretne przywołane przepisy prawa materialnego. Sąd Okręgowy w pełni aprobuje ustalenia faktyczne Sądu I instancji i przyjmuje za własne. Sąd Okręgowy podziela również wywody prawne zawarte w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, nie znajdując żadnych podstaw do jego zmiany.

Zarzut pozbawienia możliwości obrony praw powoda (art. 379 pkt. 6 kpc w zw. z art. 214 kpc) nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 214 § 1 kpc rozprawa ulega odroczeniu, jeżeli sąd stwierdzi nieprawidłowość w doręczeniu wezwania albo jeżeli nieobecność strony jest wywołana nadzwyczajnym wydarzeniem lub inną znaną sądowi przeszkodą, której nie można przewyciężyć.

Zgodnie z art. 214¹ § 1 kpc usprawiedliwienie niestawiennictwa z powodu choroby stron, ich przedstawicieli ustawowych, pełnomocników, świadków i innych uczestników postępowania, wymaga przedstawienia zaświadczenia potwierdzającego niemożność stawienia się na wezwanie lub zawiadomienie sądu, wystawionego przez lekarza sądowego.

Treść art. 214 § 1 k.p.c. nie pozostawia wątpliwości, iż okoliczności uzasadniające odroczenie rozprawy muszą mieć charakter wyjątkowy, nadzwyczajny. Obowiązek wykazania, iż tego rodzaju okoliczności występują obciąża stronę, która się na nie powołuje. Niewykazanie tego rodzaju przeszkód lub powołanie się na okoliczności typowe, nie mające charakteru wyjątkowego, jako przyczynę uzasadniającą wniosek o odroczenie rozprawy, winno skutkować jego oddaleniem./tak SA w Gdańsku, w wyroku z dnia 10 kwietnia 2014 r, V Aca 137/14, LEX nr 1506684/

Nieodroczenie rozprawy na podstawie art. 214 § 1 k.p.c., nawet jeżeli stanowiło uchylenie procesowe sądu, nie musi powodować nieważności postępowania, jeżeli z okoliczności sprawy wynika, że strona (uczestnik postępowania) już zajęło stanowisko co do wszystkich kwestii prawnomaterialnych w postępowaniu, zgłosiła wszystkie istotne dowody dla poparcia swoich tez, ustosunkowała się do twierdzeń strony przeciwnej./tak SN w postanowieniu z dnia 10 kwietnia 2014 r, V CSK 463/13, LEX nr 1477457/

Pozbawienie strony możliwości obrony swych praw polega na tym, że z powodu wadliwości procesowych sądu lub strony przeciwnej, będących skutkiem naruszenia konkretnych przepisów kodeksu postępowania cywilnego, strona nie mogła brać i nie brała udziału w postępowaniu lub jego istotnej części (zob. wyrok SN z dnia 10 maja 1974 r., II CR 155/74, OSP 1975, z. 3, poz. 66; postanowienie SN z dnia 6 marca 1998 r., III CKN 34/98, Prok. i Pr.-wkl. 1999, nr 5, poz. 41; wyrok SN z dnia 13 czerwca 2002 r., V CKN 1057/00, LEX nr 55517).

Skarżący upatrywał pozbawienia możliwości obrony swoich praw poprzez oddalenie wniosku o odroczenie ostatniej rozprawy, na której zostało przeprowadzone postępowanie dowodowe i po której zostało ogłoszone orzeczenie.

W ocenie Sądu Okręgowego nie doszło do naruszenia art. 214 kpc, bowiem powód w żaden sposób nie wykazał, by zaistniały nadzwyczajne okoliczności uniemożliwiające stawiennictwo na rozprawie.

Powód jedynie telefonicznie poinformował o niemożliwości stawiennictwa z uwagi na nagłe zdarzenie z synem oraz konieczność udania się z synem do lekarza.

Dopiero do apelacji powód załączył kserokopię zaświadczenia lekarskiego, które miało potwierdzać jego wersję.

Przy czym powyższa kserokopia nie została poświadczona za zgodność z oryginałem, zatem nie może stanowić dowodu w sprawie, nadto z tego dokumentu nie wynika godzina udzielenia porady lekarskiej, poza tym powód w żaden sposób nie wykazał, by był jedyną osobą sprawującą opiekę nad małoletnim synem, a tym samym, by wyłącznie on musiał udać się z synem do lekarza i o konkretnej godzinie.

Zatem wniosek powoda złożony telefonicznie, który na moment złożenia nie został uprawdopodobniony, a na etapie postępowania apelacyjnego nie udowodniony, zasadnie podlegał oddaleniu.

Nie bez znaczenia dla zasadności tego wniosku pozostawało, jak słusznie podkreślił Sąd Rejonowy, nieusprawiedliwienie poprzedniego wniosku o odroczenie rozprawy z uwagi na chorobę powoda, do czego powód był jednoznacznie zobowiązany.

W ocenie Sądu Okręgowego powód miał możliwość zgłaszania wniosków dowodowych, ustosunkowania się do twierdzeń zgłoszonych w sprzecznie, nie przedstawił żadnych dowodów przeciwnych złożonemu dokumentowi – kserokopii listy płać z adnotacją świadków, natomiast był pouczony o obowiązkach wynikających z art. 162, 207, 217, 229, 230 kpc, co więcej takich wniosków dowodowych nie zgłosił nawet w apelacji, nie stawił się także na rozprawę apelacyjną.

Zatem w sposób prawidłowy ocenił Sąd Rejonowy kolejny wniosek o odroczenie rozprawy powoda, nie uwzględniając go, nie doszło zatem do naruszenia prawa procesowego skutkującego niemożliwością obrony swoich praw przez powoda, także z uwagi na wcześniejszą możliwość zgłaszania wniosków dowodowych.

Kolejne zarzuty sprowadzają się do zarzutu naruszenia prawa procesowego, tj. art. 233 § 1 kpc poprzez naruszenie zasady swobodnej oceny dowodów.

W myśl art. 233 § 1 kpc sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. Oznacza to, że wszystkie ustalone w toku postępowania fakty powinny być brane pod uwagę przy ocenie dowodów, a tok rozumowania sądu powinien znaleźć odzwierciedlenie w pisemnych motywach wyroku. Podkreślić należy, że kontrola instancyjna ogranicza się w tym przypadku tylko do zbadania poprawności logicznego rozumowania sądu I instancji.

W ocenie Sądu Okręgowego, skuteczny zarzut przekroczenia granic swobody w ocenie dowodów może mieć miejsce tylko w okolicznościach szczególnych. Dzieje się tak w razie pogwałcenia reguł logicznego rozumowania bądź sprzeniewierzenia się zasadom doświadczenia życiowego (por. wyr. SN z dnia 6 listopada 2003 roku, II CK 177/02 niepubl.). Dla skuteczności zarzutu naruszenia swobodnej oceny dowodów nie wystarcza zatem stwierdzenie o wadliwości dokonanych ustaleń faktycznych, odwołujące się do stanu faktycznego, który w przekonaniu skarżącego

nie odpowiada rzeczywistości. Konieczne jest bowiem wskazanie przyczyn dyskwalifikujących postępowanie Sądu w tym zakresie. W szczególności skarżący powinien wskazać jakie kryteria oceny dowodów naruszył Sąd przy ocenie konkretnych dowodów uznając brak ich wiarygodności i mocy dowodowej lub niesłusznie im je przyznając. Ponadto, jeżeli z określonego materiału dowodowego sąd wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, to dokonana ocena nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów i musi się ostać, choćby w równym stopniu, na podstawie tego materiału dowodowego, można było wysnuć wnioski odmienne (post. SN z dnia 23 stycznia 2001 roku, IV CKN 970/00, niepubl.; wyr. SN z dnia 27 września 2002 roku, II CKN 817/00). Zarzut z art. 233 § 1 kpc nie może polegać na zaprezentowaniu przez skarżącego stanu faktycznego przyjętego przez niego na podstawie własnej oceny dowodów./tak SA we Wrocławiu w wyroku z dnia 31 lipca 2013 r, I ACa 698/13, Lex nr 1369457/.

W ocenie Sądu Okręgowego dokonana przez Sąd Rejonowy ocena zgromadzonego w postępowaniu materiału dowodowego jest – wbrew twierdzeniom apelującego – prawidłowa.

Sąd I instancji odniósł się do wszystkich zgromadzonych w postępowaniu dowodów. Zastosowane kryteria oceny również nie budzą zastrzeżeń co do ich prawidłowości.

Zarzuty skarżącego sprowadzają się w zasadzie do polemiki ze stanowiskiem Sądu I instancji i interpretacją dowodów dokonaną przez ten Sąd i jako takie nie mogą się więc ostać. Apelujący za ledwie przeciwstawia ocenie dokonanej przez Sąd I instancji swoją analizę zgromadzonego materiału dowodowego.

Odnosząc się bezpośrednio do konkretnych zarzutów skarżącego, należy podnieść, że w sposób prawidłowy Sąd Rejonowy przyjął, że powód otrzymał należną kwotę wynagrodzenia, mimo, że świadkowie nie widzieli konkretnej kwoty, bowiem z pozostałych ustaleń wynikało, że powód przeliczył wynagrodzenie i nie zgłaszał zastrzeżeń, różnica w kwocie z listy wynagrodzeń a kwota 3000 zł wynosi 0,70 zł, to, że świadek M. S. zeznał, że nie słyszeli o odmowie podpisania listy, nie oznacza, że pozwana i drugi świadek tego nie słyszał, tym bardziej, że z ustaleń Sądu I Instancji nie wynika, że wszyscy byli jednocześnie obecni w trakcie tej odmowy, także to, że jeden ze świadków nie pamiętał o tym, czy powód prosił o wcześniejszą wypłatę, nie oznacza, że powód nie otrzymał spornej kwoty, co świadkowie i pozwana zgodnie potwierdzają.

Brak wystąpienia – w formie pisemnej – przez pozwaną z żądaniem, by powód podpisał listę płac, w ocenie Sądu Okręgowego pozostaje bez wpływu na prawidłowość przedstawionej oceny materiału dowodowego i przyjęcie w świetle zgromadzonych dowodów, że powód odmówił podpisania listy płac.

W istocie zgodnie z przepisem art. 94 pkt 9a K.p. pracodawca ma obowiązek prowadzenia dokumentacji w sprawach związanych ze stosunkiem pracy oraz akt osobowych pracowników. Jest to podstawowy obowiązek pracodawcy, a jego niewykonanie stanowi wykroczenie przeciwko prawom pracownika – naruszenie obowiązku prowadzenia dokumentacji w sprawach związanych ze stosunkiem pracy (art. 281 pkt 6 K.p.). Dokumentacja ta w pewnym zakresie stanowi potwierdzenie wywiązywania się pracodawcy z ciężących na nim, a wynikających z konkretnego stosunku pracy, obowiązków względem danego pracownika. Brak dokumentacji, wynikający z zaniedbania jej prowadzenia przez pracodawcę powoduje zmianę wynikającego z art. 6 K.c. rozkładu ciężaru dowodów, przerzucając go na osobę zaprzeczającą faktom, z których strona powodowa wywodzi skutki pozwu (wyrok SA w Białymstoku z 10 kwietnia 2003 roku, III APa 40/02, OSA 2003/12/43). Pracodawca ma w takich razach obowiązek wykazać, że pracownik otrzymał wynagrodzenie, mimo, że na liście wynagrodzeń brak jest potwierdzenia wypłaty przez pracownika. (por. w tym zakresie uzasadnienie wyroku SN z 5 maja 1999 roku, I PKN 665/98, OSNP 2000/14/535). W ocenie Sądu strona pozwana sprostала wymogom art. 6 kc, zgłaszając wnioski dowodowe na okoliczność wypłaty wynagrodzenia, natomiast powód nie zgłosił dowodów przeciwnych.

Mając to wszystko na uwadze apelacja, jako niezasadna podlegała oddaleniu na podstawie art. 385 kpc.

O kosztach postępowania apelacyjnego Sąd orzekł na podstawie art. 98 kpc w zw. z § 13 ust. 1 pkt. 1, 12 ust. 1 pkt. 2 w związku z § 6 pkt. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat

za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. z 2013 r., poz. 461 t.j. z późn. zm.).